Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
27.3.2026
LVV-U/57353/2026
Julkinen

Pyhärannan kunta
kunta@pyharanta.fi

Lausuntopyyntö 12.2.2026

Lausunto asemakaavaluonnoksesta, Kaljasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta-asemakaavan muutos, Pyhäranta

Pyhärannan kunta on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta lausuntoa Kaljasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta- asemakaavamuutoksen asemakaavaluonnoksesta 31.3.2026 mennessä.

Kaavaratkaisu

Ranta-asemakaavaluonnoksen kolmesta rakennuspaikasta kaksi on ympärivuotiseen asumiseen osoitettuja. Ympärivuotisen asumisen laajempaa kokonaisuutta ei ole arvioitu, eikä yleiskaavallista tarkastelua tehty. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että ranta-asemakaava on tarkoitettu pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseen ranta-alueelle. Mikäli muutos loma-asumisesta ympärivuotiseen tehdään ranta-asemakaavana, tulisi kaava-alueen olla laajempi, ja sisältää pääasiassa loma-asumiseen osoitettuja rakennuspaikkoja.

Kaavamääräysten viittaus rakennuslupaan on hyvä päivittää.

Kulttuuriympäristö ja rakentamisen ohjaus

Kaljasjärven rantaan sijoittuvan suunnittelualueen vieressä sijaitsee maakunnallisesti merkittävä *Lahdenvainion kylätontti ja mäkitupa-alue*, joka on huomioitu maakuntakaavassa merkittävänä vaalittavana rakennetun ympäristön ryhmäkokonaisuutena (srr 4208): *”Vanhalla kylätontilla kaikki kolme kantataloa. Näistä Ali-Laurilassa ja Myllytallissa (ent.Valpola) rakennuskantaa 1800-luvulta. Maikolan päärak 1961. Valpolan syytinki Myllytalo 1906. Lähellä mäkitupa-alue ja tuulimylly.”* Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelun ja rakennustoimenpiteiden tulee olla kokonaisuuden säilymistä turvaavia ja edistäviä. Maakuntakaavan mittakaavasta johtuen ryhmäkokonaisuuksille ei ole osoitettu aluerajausta, mutta kaavan ryhmäkokonaisuusmerkintä kuvauksineen pitää sisällään viittauksen laajemmasta alueesta. Kaavaselostusta ja vaikutusten arviointia tulee täydentää tältä osin. Ympäristön laatuun ja maisemakuvaan sekä rakentamisen ohjaukseen on siten kiinnitettävä erityistä huomiota. Viereinen kylämiljöö tulee huomioida ohjaamalla rakentamista tarkemmin maisemaan sopivaksi, mm. rakennusten sijoittelun, mittakaavan ja kattomuodon lisäksi myös ulkotilojen, terassien, katosten ja kasvillisuuden osalta. Kaavamääräyksissä voidaan esimerkiksi edellyttää käytettävän alueelle luontaista kasvillisuutta.

Rakennusalat asuinrakennuksille ja saunarakennuksille on osoitettu laajoina, liki koko tontin levyisinä alueina. Kulttuuriympäristön arvoja omaavassa maisemassa ja asemakaavatasoisessa hyvässä suunnittelussa muutoinkin rakennusalat on tarpeen

osoittaa tarkemmin, mikä osaltaan edistää rakentamisen sovittamista rantamaisemaan. Se, että rakennusalat on aiemmin osoitettu edellä kuvatun mukaisesti laajoina, ei ole peruste olla suunnittelematta niitä asianmukaisesti.

Luonnonsuojelu

Lupa- ja valvontavirasto voi kommentoida kaavaa vasta sitten, kun luontoselvitys on valmistunut.

Luontoarvojen selvittämistä ja kuvausta varten tulee hyödyntää SYKE:n ja ympäristöministeriön opasta: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos (2024).

Kaava-alueelta tulee selvittää esim. pesimälinnusto, luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin mukaiset luontotyypit ja luontodirektiivin liitteen IV mukaiset tiukasti suojeltavat lajit, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Sekä kaava-alueella 1 että 2 on ilmakuvien perusteella viitasammakolle sopivaa elinympäristöä. Kaava-alue 1:n välittömästä läheisyydestä on myös ilmoitettu havainto viitasammakosta. Viitasammakkokartoitus tulee tehdä luotettavuussyistä kaksi kertaa vuoden etenemistä seuraten ja lajin fenologia huomioon ottaen. Usein sopiva selvitysaika alkaa huhtikuun lopulla ja jatkuu toukokuulle. Kartoituskäynti antaa luotettavimman tuloksen illalla ja yöllä, jolloin koiraat ovat aktiivisimmillaan ja ne ovat helpommin kuultavissa taustamelun vähennyttyä. Kartoitusajankohtana tulee olla tyyni ja lämmin sää. Havaittujen koiraiden määrä arvioidaan ja niiden sijainti paikannetaan kartalle.

Kaava-alue 2:n välittömässä läheisyydessä on havainto idänkirsikorennosta. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaava-alueelle tulee tehdä sudenkorentoselvitys. Tulee huomioida, että sudenkorentojen aikuisten yksilöiden lentoajan pituus ja ajoittuminen vaihtelevat lajikohtaisesti. Idänkirsikorennon lentoaika alkaa tavallisesti jo huhtikuun lopulla.

Kaava-alueen lähettyviltä on myös ilmoitettu vanhoja liito-oravahavaintoja. Liito-oravan esiintyminen kaava-alueella tulee selvittää.

Koska ranta-alueella on erityisesti lepakoille sopivaa elinympäristöä, tulee myös lepakkojen ja niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen esiintyminen selvittää.

Direktiivilajien havainnot tulee tallentaa laji.fi -järjestelmään.

Ilmastovaikutukset

Kaavaselostuksessa on arvioitu kaavan ilmastovaikutuksia lyhyesti ja nähty vaikutukset positiivisina verrattuna muutettaviin kaavoihin, rakennusoikeuden vähenemisen myötä. Kaavamuutoksen ilmastovaikutuksia ei kuitenkaan tule arvioida muutoksena suhteessa voimassa olevaan toteutumattomaan kaavaan, vaan rakentamisen päästöt tulee kokonaisuudessaan kohdistaa nyt vireillä olevalle kaavamuutokselle. Uudisrakentaminen

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
27.3.2026
LVV-U/57353/2026
Julkinen

aiheuttaa aina hiilipiikin. Kaavaehdotuksen ilmastoarviointia on tarpeen näiltä osin korjata.

Kaavamääräyksissä on edellytetty mm. kasvillisuuden säilyttämistä. Kielteisiä vaikutuksia voidaan lieventää esimerkiksi kaavamääräyksin rajoittamalla terassien alaa ja maanpinnan käsittelyä, jolloin voidaan varmistaa, että mahdollisimman suuri osa rakennuspaikan kasvillisuudesta ja maaperästä säilyy luonnontilaisena. Määräyksiin on myös hyvä lisätä esimerkiksi ohjausta puun käytöstä, uudisrakennusten energiatehokkuudesta ja uusiutuvan energian tuottamisesta tai hyödyntämisestä.

Jotta voitaisiin varmistua siitä, että kaava täyttää AKL 54 § ja 73 §:n mukaiset sisältövaatimukset, Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavaa on tarpeen vielä tarkentaa edellä kuvatusti.

Liikennejärjestelmän ja maanteiden sekä vesienhallinnan osalta lausunnonantaja on Lounais-Suomen Elinvoimakeskus, joka on tarpeen täydentää osallisten joukkoon.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kirsti Virkki ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Tuomas Autere.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen liitto
Lounais-Suomen Elinvoimakeskus
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo

Lupa- ja valvontavirasto
Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihde: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/57353/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/57353/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Virkki Kirsti 27.03.2026 10:36

Ratkaisija Autere Tuomas 27.03.2026 10:38

TURKU
ÅBO

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS
KEVYT TUNNISTAUTUMINEN

Asiakirja Pyhäranta, Kaljasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta-asemakaavan muutos on allekirjoitettu Turun kaupungin X-Sign palvelussa.

ELECTRONIC SIGNATURE
LIGHT AUTHENTICATION

The document Pyhäranta, Kaljasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta-asemakaavan muutos has been signed using the City of Turku's X-Sign service.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	**Paula Saarento**
Allekirjoitusaika	31.03.2026 10:17
Allekirjoittaja	**Milla-Lotta Kemiläinen**
Allekirjoitusaika	31.03.2026 10:36

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Pyhäranta, Kaljasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta-asemakaavan muutos.pdf

Turun kaupunginmuseo

31.3.2026

Dnro 1597-2026
(11 05 02)

Pyhärannan kunta
Pyhärannan kunnanhallitus
Lasikuja 6
27320 Ihode

kunta@pyharanta.fi

Pyhäranta, Kaljasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta-asemakaavan muutos

Valmistelijat: Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo/tutkijat Sanna Saunaluoma ja Milla-Lotta Kemiläinen

Pyhärannan kunnanhallitus on pyytänyt Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausuntoa 18.12.2025 päivätystä Kaljasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta-asemakaavan muutosluonnoksesta. Suunnittelualue 1 koostuu osasta kiinteistöjä 631-407-2-79, 631-407-2-96 ja 631-407-2-42 ja on pinta-alaltaan noin 3,4 hehtaaria ja sillä on todellista rantaviivaa noin 235 m ja muunnettua rantaviivaa noin 195 m. Suunnittelualue 1 on pääosin metsäistä ja peltoista aluetta. Suunnittelualueen koillisosassa on uimaranta ja lounaisosassa maatilakeskuksen hoidettu pihapiiri. Suunnittelualue 2 koostuu osasta kiinteistöä 631-407-2-79 ja on pinta-alaltaan noin 1,4 hehtaaria. Alueella on todellista rantaviivaa noin 183 m ja muunnettua rantaviivaa noin 164 m. Suunnittelualue 2 on pääosin metsämaastoa.

Kaava-alueelle 1 on osoitettu kaavamuutoksessa kaksi erillispientalojen korttelialuetta (AO), uimaranta-alue (VV) sekä maa- ja metsätalousaluetta (M). Kaava-alueelle 2 on osoitettu kaavamuutoksessa loma-asuntojen korttelialue (RA) sekä maa- ja metsätalousaluetta (M). Kaavamuutoksen myötä AO-rakennuspaikalle saa rakentaa asuinrakennuksen, erillisen saunarakennuksen sekä alueen käyttötarkoitusta palvelevia talousrakennuksia. RA-rakennuspaikalle saa rakentaa loma-asunnon, vierasmajan, erillisen saunarakennuksen sekä tarvittavia talousrakennuksia. VV-alueelle saa rakentaa alueen käyttöä palvelevia rakennuksia erikseen osoitetulle rakennus alalle.

Suunnittelualueella 1 on voimassa 24.6.1992 hyväksytty Kaljasjärven länsirannan ranta-asemakaava (hyväksytty kumotun rakennuslain mukaisena rantakaavana). Suunnittelualue 1 on osoitettu voimassa olevassa ranta-asemakaavassa maatilakeskuksen korttelialueeksi (AM), yleiseksi uimaranta-alueeksi (YV), maa- ja metsätalousalueiksi (M-1, M-2) sekä kaavatieksi.

Suunnittelualueella 2 on voimassa 7.11.1994 päivätty Lahdenvainion kylän ranta-asemakaava (hyväksytty kumotun rakennuslain mukaisena rantakaavana). Suunnittelualue 2 on osoitettu voimassa olevassa ranta-asemakaavassa loma-asuntojen korttelialueeksi (RA) sekä maa- ja metsätalousalueeksi (M). RA-alue on varattu erillisten loma-asuntojen korttelialueeksi.

Suunnittelualueen 1 välittömässä läheisyydessä lounaispuolella on neljä maakuntakaavassa huomioitua merkittävää rakennettua ympäristöä: Ali-Laurilan ja Myllytallin tilat, Lahdenvainion kylätontti ja mäkitupa-alue sekä Valpolan tuulimylly vuodelta 1888. Lisäksi ympäristössä on paikallisesti merkittävää rakennuskantaa ja useita historiallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita. Näitä ei ole huomioitu aineistossa.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavan.

Asemakaavamuutostyön yhteydessä tulee selvittää muutoksen vaikutukset suunnittelualuetta 1 ympäröivään arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Aineistossa ei ole tarkemmin esitetty minkälaista rakennuskantaa suunnittelualueella tällä hetkellä on. Museolle tulee toimittaa näistä rakennuksista tarkemmat tiedot, valokuvat rakentamisvuodet ja suunnittelija, jos se on tiedossa. Maakunnallisesti merkittävät kohteet suunnittelualueen läheisyydessä tulee ottaa tarkemmin huomioon kaava-alueen rakentamisen ohjaamisessa.

Suunnittelualue 2 sijaitsee seudulla, jonka arkeologisen kulttuuriperinnön potentiaali on huomattava. Muutaman kilometrin säteellä kaava-alueesta tunnetaan useita pronssikautisia hautaröykkiökohteita, joista lähimmät 200 m etelään (1000000190 Sannavuori) ja 200 m pohjoiseen (1000041913 Sannajärvi N). Tiedot alueen arkeologisesta kulttuuriperinnöstä eivät ole ajantasaiset.

Alueellinen vastuumuseo edellyttää, että suunnittelualueella 2 suoritetaan arkeologinen tarkkuusinventointi kiinteiden muinaisjäännösten mahdollisen esiintymisen selvittämiseksi. Inventoinnissa tulee käyttää kajoavia menetelmiä (riittävän tiheä koekuopitus). Tutkimuksista koituvista kustannuksista vastaa hankkeen toteuttaja. Tarjouspyyntöön liitetään kopio tästä lausunnosta.

Tietoja arkeologisia kenttätöitä toteuttavista toimijoista Museoviraston verkkosivuilla:
https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-tilaaminen

Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
yli-intendentti Paula Saarento

Kulttuuriperintö
tutkija Milla-Lotta Kemiläinen

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
Lupa- ja valvontavirasto,
kirjaamo@lvv.fi
Lounais-Suomen elinvoimakeskus,
kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimakeskus.fi

§ 19
Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aihetta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska kyseessä ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä asia tai liitolla ei ole niistä erityistä lausuttavaa. Lisäksi Varsinais-Suomen liitto toteaa, että toimijalla on vastuu huolehtia siitä, että suunnitelmat ja prosessit täyttävät lakien ja asetusten vaatimukset.

1. Liedon kaupunki: Liedon rakennusjärjestysehdotus (44/9.2.2026)
2. Uudenkaupungin kaupunki: Iso-Hylkimyksen ranta-asemakaava (50/10.2.2026)
3. Paraisten kaupunki: Kestikievarinkujan asemakaavanmuutos (51/10.2.2026)
4. Kemiönsaaren kunta: Kemiönsaaren Västanfjärdin uuden paloaseman asemakaavamuutos (56/12.2.2026)
5. Kemiönsaaren kunta: Djupvikuddenin ranta-asemakaava (57/12.2.2026)
6. Kemiönsaaren kunta: Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavanmuutos, Rävskäret (58/12.2.2026)
7. Kemiönsaaren kunta: Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavanmuutos, Toronskäret II (59/12.2.2026)
8. Ruskon kunta: Lähteenmäen asemakaavan laajennus ja muutos (60/12.2.2026)
9. Pyhärannan kunta: Pyhärannan Kalkasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta-asemakaavanmuutosluonnos (61/12.2.2026)
10. Ympäristöministeriö: Luonnos hallituksen esitykseksi ulkoilulain päivittämiseksi (65 /18.2.2026)
11. Oikeusministeriö: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi vesilain muuttamisesta (66 /19.2.2026)
12. Pöytyän kunta: Pöytyän Härkävuoren yritysalueen asemakaavan laajennus ja muutos (76/24.2.2026)
13. Maa- ja metsätalousministeriö: Happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden strategia (79/27.2.2026)
14. Uudenkaupungin kaupunki: Hahtemaa-Niittuluoto ranta-asemakaavanmuutos- ja -laajennusluonnos (84/4.3.2026)
15. Taivassalon kunta: Ahainen-Tuomoinen ranta-asemakaavanmuutosluonnos (86/4. 3.2026)
16. Ympäristöministeriö : Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 ja 8 §:n muuttamiseksi (94/6. 3.2026)
17. Maskun kunta: Maskun Nivolan ja Lankokujan asemakaavanmuutos (102/10. 3.2026)
18. Naantalin kaupunki: Naantalin Aholankadun asemakaavamuutos (109/11.2.2026)

Ehdotus
Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Aluesuunnittelujaosto päättää ilmoittaa edellä mainituille tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.